

JOHANNES MEYER

(1884 - 1972)

Skuespiller. Født 28/5 1884, død 4/11 1972 - 88 år gammel. Søn af en brændevinsbrænder og den yngste i en børnflok på 15. Gift tre gange.

Efter at have læst hos Peter Jerndorff debuterede han i 1905 på Dagmar-teatret. Johannes Meyer fik en omfattende scenekarriere og har været engageret ved skiftende teatre gennem hele sin karriere: 1907-16 Folketeatret, 1916-18 Det ny Teater, 1918-23 Dagmar-teatret, 1923-26 atter på Det ny Teater, 1926-36 div. revyer, Nørrebro's Teater og Betty Nansen teatret, 1936-41 Folketeatret igen, 1941-53 og 1960-63 Det kgl. Teater.

I 1953 fik han bevillingen til Regina-biografen i Århus, som i 1960 blev ombyttet med bevilling til Metropol-biografen i København.

Uddrag fra Morten Piils "Danske filmskuespillere" (Gyldendal, 2003):

Han står i almindeligt omdømme side om side med den jævnaldrende Poul Reumert som 1900-tallets betydeligste mandlige teaterskuespiller.

På film er Meyer dog Reumert klart overlegen i alsidighed, dybde og ægthed. Modsat Reumert skabte han sine roller indefra, med 'hjerter og følelse', som han selv sagde. Det blev relativt sjældent til hovedroller (Meyer var 49, da han tonefilmsdebuterede), men hans samlede filmindsats rummer en nærmest utrolig spændvidde, lige stærk i tragik og humor, dæmpet komedie og grotesk farce, hverdagsdrama og noir-stiliseret krimi.

Hverken på film eller teatret var han kræsen i sit rollevalg, og han kunne ikke forvandle alt til guld. Men hans naturlige pondus, hans berømte sprukne rivejernsstemme, der så ofte rummer et ekko af noget længselsfuldt og sørgmodigt, hans umiddelbare virile følelsesfuldhed og hans frodige karakteriseringssevne placerer ham som dansk films centrale birolleskuespiller ved siden af Ib Schønberg.

Han var en meget anvendt stumfilmsskuespiller, debuterede efter alt at dømme omkring 1908-9 og ydede en stor præstation som hustryrannen i en af Carl Th. Dreyers bedste film, hverdagsdramaet "Du skal ære din hustru" (1925).

Tonefilmskarrieren indledtes med flittig medvirken i de lettere infantile farcer - en folkelig linie, han allerede havde afstukket på teatret med langtidssuccesen "Styrmand Karlsens Flamme", hvor Kaptajn Hammer nok blev hans populæreste rolle nogensinde (ca. 30 år efter kom han til at spille rollen på film i Annelise Reenbergs lidt tamme udgave).

Først i "Rasmines Bryllup" (1935) fik han en film-hovedrolle, som hidsigproppen blikkenslager Mikkelsen, en forrygende morsom bravourpræstation af næsten absurdistisk væld. Hans blikkenslager er en af de groteske fabelskikkelser i dansk film - snart en orkan af snerrende arrigskab, snart et vrag af krybende paranoisk mistænksomhed. Meyers bevidst teatraliske spil virker meget moderne i sine barokke, lidenskabelige excesser, og det er tankevækkende, at hans teaterpræstation som Cyrano de Bergerac, der blev stærkt kritiseret af samtiden i 1917, siden er blevet genvurderet af andre vidner og bedømt som forud for sin tid.

Næste hovedrolle kom i et af 1930'ernes få realistiske dramaer for voksne, Benjamin Christensens "Skilsmisens Børn" (1939), hvor han illuderer udmærket som teenageren Grethe Holmers elskede kunstmalerfar med det lidt for varme forhold til datteren. I Johan Jacobsens debutfilm "Under Byens Tage" (1939) er han Liva Weels medspiller i hendes bedste dramatiske scene på film - et sødmefuldt vemodigt møde mellem gamle kæresten (hvad Meyer og Liva da også var!).

Han indleder 1940'erne som den syrlige skoleinspektør i Herman Bangfilmen "Sommerglæder" (1940) - "Der er vel

vand til os andre!", som han bittært bemærker, da der kommer rødvin på bordet.

Også hans befippede værdighed i en scene med Chr. Arhoffs spilopmager i Johan Jacobsens "Tag det som en mand" (1941) er utrolig grinagtig. Her er han godsejer, en genkommende rolle. Men han var lige så godt hjemme i den lurvede plattenslagerrolle, f. eks. i Benjamin Christensens "Gå med mig hjem" (1941), en hovedrolle i samspil med Bodil Ipsen. Denne karakter kunne han næsten for godt, for noget lidt tungt udtværende sniger sig ind.

En hovedrolle - og en langt bedre - har han også i den velspillede folkekomedie "Tag til Rønneby Kro" (1941) som kroejeren, der skriver sine erindringer om sin fortid som overtjener på Maxim omkring århundredeskiftet. Et portræt fuld af lune og varme.

I "Frk. Kirkemus" (1941) spiller han med ynde andenviolin i forhold til Poul Reumerts vellykkede elskerfigur, og i "Afsporet" (1942) leverer han sit første filmportræt af en forsumpet eksistens, den glimtvist grandiose, fordums organist, kaldt Bessefar. Tilbage i komediegenren lægger han i "Hans Onsdags-Veninde" (1943) megen følelse i rollen som far til Bodil Kjers søde Istedgade pige.

Bodil Ipsen gav sin nu 60 år gamle kollega en elskerrolle i noir-krimien "Besættelse" (1944), hvor Berthe Qvistgaards femme fatale i sort silkekjole bliver hans undergang. - En af hans fine, dæmpet intense præstationer.

I "Det kære København" (1944) udkæmper han derimod en tabende strid med manuskriptets ordrige flovser om en overretssagfører med fordøjelsesbesvær. Men derpå når han et højdepunkt i Johan Jacobsens "Soldaten og Jenny" (1948) som Jennys småborgerfar med de skuffede ambitioner - så dybt og veltalende forbitret over sit spildte liv, at hans klagesange får et isnende tragikomisk skær.

Han var nu ved at nå den alder, hvor rollerne ofte bliver mindre.

Han er stout sømand i "Støt står den danske sømand" (1948); spritter i "Café Paradis" (1950); en imponerende Zeus i "Mød mig på Cassiopeia" (1951); livsklog pastor i "Det sande ansigt" (1951); pletfri prokurist i "Fodboldpræsten" (1951), en særlig underfundigt underspillet præstation; og - allerbedst - en menneskekærlig værkbuden gårdejer i "Ta' Pelle med" (1952), der er en ofte forbløffende blanding af melodrama og børnefilm.

Her spiller Meyer en hovedrolle, og det gør han også i "Vejrhanen" (1952), en af hans mest overraskende og helstøbte: den fredelige naturelsker lektor Nielsen, der vækkes til kommunalt oprør, da vejrhane på det nærliggende kirketårn forstyrrer hans nattesøvn. Meyer lægger lagret ironi og lune i dette stilfærdige akademikerportræt.

Han demonstrerer i "Den gamle mølle på Mols" (1953) kunsten at gøre bittesmå roller store: som fæstekontormand har han en uforglemmelig scene med sukkende udpakning og stønnende inspicering af en madpakke med deprimerende indhold. Et mesterstykke af højkoncentreret galgenhumoristisk karakteriseringkunst.

I Erik Ballings "Vi som går køkkenvejen" (1953) har han nogle af sine mest overdådigt hysteriske, eksplosive raserianfald som en dagbladshumorist, der er en plage for sine omgivelser inden dagens spalte er skrevet. En stik modsat type spiller han i Annelise Reenbergs "Hendes store aften" (1954), hvor han ikke behøver mange scener for at få publikum med sig som Helle Virkners rare, diskret beundrende vicevært. Og som Christian 4. gør han en sen, men højst effektiv entré i Ballings "Kongeligt besøg" (1954) og er klart det bedste ved denne røvere- og soldaterhistorie.

Herefter kniber det med interessante opgaver, selv om han får vist sleben stilfornemmelse som alderdomsbandeleder med springkniv i "Støvsugerbanden" (1963) og elegance som skibsrederfirmaets tro tjener i Erik Ballings forsøg på en Lubitsch-komedie "Hvis lille pige er du?" (1963). Hans far-figur i Knud Leif Thomsens Herman Bangfilm "Tine" (1964) bevæger sig i mere traditionelt patetiske baner.

Et overblik over Johannes Meyers filmkarriere viser, at mangfoldigheden er svimlende. Det er svært at forestille sig, hvad han ikke kunne spille. Umiddelbart lå kun udpræget gemene, visne personligheder uden for hans felt. Ellers bød en enestående generøsitet og professionalisme ham at fremstille alle sider af det menneskelige væsen. [Uddrag fra "Danske filmskuespillere" slut]

Filmografi

Musik

Titel	År	Funktion	Kategori
Den røde kappe	1967	Bilvis, Bølvis' bror	DK/Spillefilm
Heksejagt	1965	Medvirkende	Tv-film
Den gamle	1964	Medvirkende	Tv-film
Tine	1964	Tines far	DK/Spillefilm
Mit hjerte er i højlandet	1964	Medvirkende	Tv-film
En sjæl efter døden	1963	Saint Peter	Tv-film
Hvis lille pige er du?	1963	Zimmermann	DK/Spillefilm
Støvsugerbanden	1963	Augustin, chef for "Guldsnorebanden"	DK/Spillefilm
Brønden	1962	Medvirkende	Tv-film
Svinedrengen og Prinsessen på ærten	1962	Kejseren	DK/Kort fiktion
Det stod i avisen	1962	En mand, der søger tjenestefolk	DK/Spillefilm
Landsbylægen	1961	Dr. Bonnesen	DK/Spillefilm
Ullabella	1961	Rindum, overpræsident	DK/Spillefilm
Selskabsrejsen	1960	Den gamle	Tv-film
Selskabsrejsen	1960	Medvirkende	Tv-film
Præsten i Vejlbj	1960	Medvirkende	Tv-film
Pigen og pantelåneren	1960	Medvirkende	Tv-film
Flemming og Kvik	1960	Rektor Halling	DK/Spillefilm
Hund og hund imellem	1960	Obersten	U/Spillefilm
Ole Lukøje	1960	Medvirkende	Tv-film
Lukkede døre	1959	Tjener	Tv-film
Ballade på Bullerborg	1959	Kristoffer Buller af Bullerborg	DK/Spillefilm
Vintersolhverv	1959	Gaunt	Tv-film
Pygmalion	1959	Medvirkende	Tv-film
Styrmand Karlsen	1958	Kaptajn Vilhelm Hammer	DK/Spillefilm
Hjem, hjem du kære hjem	1958	Medvirkende	Tv-film
Krudt og klunker	1958	Ferdinand Schrøder, professor, Dr. phil.	DK/Spillefilm
Das haut einen Seemann doch nicht um	1958	Medvirkende	U/Spillefilm
Det kom en skidegås på	1957	Medvirkende	Tv-film

Det tvungne gittermal Titel	1957 År	Medvirkende Funktion	TV-tilm Kategori
Den kære afdøde	1956	Medvirkende	Tv-film
Tre finder en kro	1955	Hans Ovesen, højesteretssagfører	DK/Spillefilm
Marguerite	1955	Medvirkende	Tv-film
Scapins gavtyvestreger	1955	Medvirkende	Tv-film
Blændværk	1955	Redaktør på Sallinghav Amtsavis	DK/Spillefilm
Ole Lukøje	1955	Den ubekendte	Tv-film
Hendes store aften	1954	Julius Jensen, vicevært	DK/Spillefilm
Kongeligt besøg	1954	Christian IV	DK/Spillefilm
Sukceskomponisten	1954	Sørensen	DK/Spillefilm
Den gamle mølle på Mols	1953	Klemmensen, bestyrer af fæstekontoret	DK/Spillefilm
Det gælder livet	1953	Madsen, vagtmester	DK/Spillefilm
Hejrenæs	1953	Flakholt, tjener på Hejrenæs	DK/Spillefilm
Min søn Peter	1953	Carl Frederik, maler	DK/Spillefilm
Vi som går køkkenvejen	1953	Redaktør Sort	DK/Spillefilm
Ta' Pelle med	1952	Lauritz, husmand	DK/Spillefilm
Vejrhanen	1952	Theodor Nielsen, lektor	DK/Spillefilm
Det store løb	1952	Godsejer Wilhelm Stone	DK/Spillefilm
Husmandstøsen	1952	Søren Torpegaard	DK/Spillefilm
To minutter for sent	1952	Johansen, vicevært	DK/Spillefilm
Vi arme syndere	1952	Gulbæk, antikvar	DK/Spillefilm
Avismanden	1952	Kesse	DK/Spillefilm
Politikens filmjournal 120	1951	Medvirkende	Dokumentariske optagelser
Det sande ansigt	1951	Mikael Rolf, pastor	DK/Spillefilm
Som sendt fra himlen	1951	Medvirkende	DK/Spillefilm
Mød mig på Cassiopeia	1951	Zeus	DK/Spillefilm
Frihed forpligter	1951	Sørens morfar	DK/Kort fiktion
Fra den gamle købmandsgård	1951	Hans Bjerre, godsejer	DK/Spillefilm
Dorte	1951	Prokuritst Lauritsen	DK/Spillefilm
Fodboldpræsten	1951	Prokurist Nielsen	DK/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Historien om Hjortholm	1950	Anders	DK/Spillefilm
De røde heste	1950	Købmand Hans Offor, Oles far	DK/Spillefilm
Café Paradis	1950	Mads, gammel "Spritte"	DK/Spillefilm
Thorkild Roose	1949	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
For frihed og ret	1949	Niels Nielsen	DK/Spillefilm
Hvor er Far?	1948	Mads Juehl, barnevognsfabrikant	DK/Spillefilm
Støt står den danske sømand	1948	Jonas, Tømmermand	DK/Spillefilm
Mens porten var lukket	1948	Emil Johansen	DK/Spillefilm
Mani	1947	Overlæge Robert Frank	DK/Spillefilm
Soldaten og Jenny	1947	Toldassistenten	DK/Spillefilm
Røverne fra Rold	1947	Søren Hvass, Storbonde	DK/Spillefilm
I Gaar og i Morgen	1945	Anton Albrechtsen, direktør	DK/Spillefilm
Besættelse	1944	Jens Steen, Manufakturhandler	DK/Spillefilm
Det kære København	1944	Cornelius Thorsen, Overretssagf.	DK/Spillefilm
Teatertosset	1944	Fuglesang, sufflør	DK/Spillefilm
Mit liv er Musik	1944	Walter S. Nelson, impresario	DK/Spillefilm
Det bødes der for	1944	Dr. med. Skou	DK/Spillefilm
Otte Akkorder	1944	Værtshusejer	DK/Spillefilm
En Pige uden Lige	1943	Lars Østermann, Ejer af "Strandgaarden"	DK/Spillefilm
Hans Onsdags-Veninde	1943	Anton Hansen, Magdas far	DK/Spillefilm
Erik Ejegods Pilgrimsfærd	1943	Ferdinand Piper, teaterdirektør	DK/Spillefilm
Mine kære Koner	1943	Departementschef Reimer, Hannes far	DK/Spillefilm
Lykken kommer	1942	Højesteretssagfører Frederik Hagen	DK/Spillefilm
Afsporet	1942	"Organisten"	DK/Spillefilm
Gaa med mig hjem	1941	Valdemar Nielsen, bogkolportør	DK/Spillefilm
Frøken Kirkemus	1941	Obersten	DK/Spillefilm
Tag det som en Mand - !	1941	Theodor Woller, godsejer	DK/Spillefilm
Tag til Rønneby Kro	1941	Bartholdi, vært på Rønneby Kro	DK/Spillefilm
Jeg har elsket og levet	1940	Etatsråd Tutein	DK/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
De gamle Dage	1940	Fyrst Ivar Rose, herre til Trollehæns	DK/Spillefilm
Som De ikke kender dem	1940	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Sommerglæder	1940	Skoleinspektør Rasmussen	DK/Spillefilm
Skilsmisens Børn	1939	Professor Dreyer, kunstmaler	DK/Spillefilm
Nordhavets Mænd	1939	Konsul Jernø	DK/Spillefilm
En lille Tilfældighed	1939	Medvirkende	DK/Spillefilm
Alarm	1938	Direktør Smith, Clarcks Svigerfar	DK/Spillefilm
Under Byens Tage	1938	Professor Abel, Akademiets Direktør	DK/Spillefilm
Danmark for Folket	1937	Kaptajn Justesen, Hennings far	DK/Kort fiktion
Inkognito	1937	Generaldirektør Schram	DK/Spillefilm
Plat eller Krone	1937	Medvirkende	DK/Spillefilm
Giftes - nej Tak!	1936	Godsejer Sigurd Kragh	DK/Spillefilm
Rasmines Bryllup	1935	Mikkelsen, blikkenslager	DK/Spillefilm
De bør forelske Dem	1935	Justitsråd Stumpe	DK/Spillefilm
Skaf en Sensation	1934	Johannes Halling, redaktør	DK/Spillefilm
Nøddebo Præstegaard	1934	Hans Blicher, Præst i Nøddebo	DK/Spillefilm
Flugten fra Millionerne	1934	Præsident for Papegøjesamfundet	DK/Spillefilm
Lynet	1934	Generaldirektør Prehn	DK/Spillefilm
De blå Dreng	1933	Oberst Barsøe	DK/Spillefilm
Saa til søs	1933	Direktør Johan Nordborg	DK/Spillefilm
Du skal ære din Hustru	1925	Viktor Frandsen, finmekaniker	DK/Spillefilm
En Kæreste for meget	1924	Instruktion	DK/Spillefilm
Smil og Taare	1923	Instruktion, Produktion	DK/Spillefilm
Elsker hverandre	1922	Rylowitsch	U/Spillefilm
Blade af Satans Bog	1921	Don Fernandez, Isabellas lærer (II)	DK/Spillefilm
Lavinen	1920	Redaktør Asp	DK/Spillefilm
Mens Juleklokkerne ringer	1917	Medvirkende	DK/Spillefilm
Natekspressens Hemmelighed	1917	Wilton, prokurist	DK/Spillefilm
Fra Mørke til Lys	1914	Grev Friedrich, Joachims fætter	DK/Spillefilm
Den kulørte Slavehandler	1914	Prins Gera	DK/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Grey Dahlborgs Hemmelighed	1914	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Af Elskovs Naade	1914	Officer	DK/Spillefilm
Den hemmelige Traktat	1913	En mongolsk spion	DK/Spillefilm
Fra Fyrste til Knejspevært	1913	Werner, huslærer hos fyrsteparret	DK/Spillefilm
De uheldige Friere	1912	Medvirkende	DK/Kort fiktion
Den farlige Leg	1911	Johannes von Falck	DK/Spillefilm
Revolutionsbryllup	1910	Erneste des Tressailles, marki, emigrant	DK/Kort fiktion
To Tjenestepiger	1910	Sønner	DK/Kort fiktion
Livets Storme		Musiker	DK/Kort fiktion

UDSKRIV

DOWNLOAD PDF